

[Min. for tekn. samarbejde med udviklingslandene.]

Det er ofte fremført, at man bør sikre muligheder for, at eksperter kan knyttes mere varigt dertil og avancere inden for sekretariatet, og lad os blot se på disse ting. Det, jeg gerne vil sige ved denne lejlighed, er, at der inden for sekretariatet med et beskeden antal medarbejdere gøres et vældig stort arbejde. Det tåler sammenligning med det arbejde, der gøres andetsteds. I Sverige, hvor de har en anden ordning, er medarbejderantallet langt større, og dér har man altså en direktorsordning; samtidig har man opbygget en særlig parallelt løbende departemental ordning, så dér dér bliver koordinationsproblemer.

Hr. Niels Matthiasen og andre var inde på spørgsmålet om bistandsformerne, og især var spørgsmålet om statslånene fremme. Herom vil jeg gerne sige, at vi fra dansk side virkelig er optaget af tanken om at nå frem til en afbinding, og der er altså sket det, som man kan se af lovteksten, at der nu er åbnet mulighed derfor. Lovteksten er formet på en sådan måde, at vi kan skride til en afbinding og i det hele administrere denne ordning mere fleksibelt. Nu venter vi bare på resultatet af de internationale forhandlinger, og der er da grund til at antage, at man inden for en nærmere fremtid vil nå frem til en ændring. Der er nogle, der er så optimistiske, at de mener, der vil foreligge et forslag, som kan behandles til sommer på internationalt plan. Det kan godt være, at det er for optimistisk.

Må jeg sige om de 20 pct., som det skulle koste udviklingslandene at arbejde under denne binding, at her opererer man med et skøn, der er globalt. Vi har ikke noget dansk forsøg på beregning af, hvad der i konkrete tilfælde betales mere. Jeg gør altså opmærksom på, at de 20 pct. hidrører fra en global vurdering af det. Vi er villige til at følge spørgsmålet om samarbejde med monopoltilsynet op. Spørgsmålet er i øvrigt rejst, og vi følger det videre frem.

Hr. Niels Matthiasen kom ind på problemet de frivillige og rejste det spørgsmål, om der ikke var muligheder for, at de frivillige kunne anvendes her i landet i oplysningsarbejdet og på anden måde. Jeg kan sige, at mange af de hjemvendte frivillige anvendes af Mellemfolkeligt Samvirke i oplysningsarbejdet, og nogle af dem er ansat i

Mellemfolkeligt Samvirkes administration; enkelte af dem er gået over i ekspertstillinger.

Hr. Niels Matthiasen var inde på spørgsmålet om frihedsbevægelserne, og det var der også andre der var. Det er ikke sådan, at vi ikke på forskellig vis yder støtte, der bruges til hjælp for flygtninge og ofre fra undertrykkelsesbestrebelse over for den afrikanske befolkning. Vi har på finansloven en lang række poster, der anvendes til disse formål, som administreres af internationale organer, bl. a. FN's flygtningehøjkommissær, således at der alt i alt herfra udgår en strøm af bidrag til hjælp på områder, der er beslægtet med det, som hr. Niels Matthiasen kom ind på.

Men med hensyn til den direkte støtte til frihedsbevægelserne, som man altså har sagt man vil vende tilbage til ved ændringsforslag til finanslovsforslaget, vil jeg sige, at vi nok skal være noget varsomme. Jeg tror ikke, det vil være heldigt, om vi skabte en særskilt lovhjemmel for en direkte støtte til frihedsbevægelserne. I hvert fald ville et initiativ i denne retning kunne rejse folkeretlige problemer. Man ville kunne opfatte sådanne støtteforanstaltninger som forsøg på at blande sig i andre staters interne politiske forhold, og det kunne føre til, at tilliden til Danmark ville blive svækket i de udviklingslande, vi arbejder sammen med. Det er meget let at konstruere eksempler, der viser, hvilke farer der kunne udvikle sig.

Der melder sig i øvrigt en lang række praktiske vanskeligheder. Hvordan skulle man egentlig finde ud af i de enkelte tilfælde, hvilke frihedsbevægelser man skulle støtte? Der er jo ofte tale om, at flere frihedsbevægelser opererer, og det vil være meget vanskeligt for os at tage stilling til, hvilken af bevægelserne vi skulle yde støtte. Derfor tror jeg, vi skal fastholde den hidtidige fremgangsmåde, sådan at vi yder støtte til løsning af humanitære og uddannelsesmæssige opgaver, og sådan at vi i videst muligt omfang yder støtten igennem organisationer og institutioner, der nyder almindelig respekt.

Hr. Per Møller var inde på det sikkerhedspolitiske aspekt i sin opregning af motiver til, at vi skulle yde støtte til udviklingslandene. Jeg tror, det er en rigtig betragtning, at skal vi på længere sigt regne med, at der er fredelige forhold på kloden, eller at der